

Styrets årsberetning 2017

Virksomhetens art

Lovisenberg Diakonale Sykehus AS (LDS) er et aksjeselskap med ideelt formål og diakonalt verdigrunnlag, eid av de diakonale stiftelsene Diakonova og Diakonissehuset Lovisenberg. LDS er lokalsykehus i Oslo, med øyeblikkelig hjelp-funksjon innen indremedisin for bydelene Gamle Oslo, Grünerløkka, Sagene og St. Hanshaugen, som omfatter ca. 192 000 innbyggere, om lag 29 prosent av byens befolkning. Øyeblikkelig hjelp-ansvaret innen psykisk helsevern omfatter bydelene Gamle Oslo, Grünerløkka og St. Hanshaugen samt for barn og ungdom også bydel Vestre Aker. Psykisk helsevern for voksne har i tillegg døgntilbud ut over akuttfasen for Vestre Aker, Frogner og Ullern. Sykehuset har fokus på storbyproblematikk, tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige og psykisk lidelse. Samarbeid med bydelene, utdanning av helsepersonell og forskning er en viktig del av virksomheten.

Kirurgisk klinikk tar imot pasienter fra hele landet for planlagte operasjoner innen ortopedi, øre-nese-hals og generell kirurgi. TAKO-senteret er et nasjonalt kompetansesenter for munnhelse hos pasienter med sjeldne diagnoser. Hospice gir lindrende behandling, pleie og omsorg i livets slutfase til pasienter i regionen med kreft eller annen alvorlig sykdom.

Sykehuset har praksisplasser for et stort antall elever og studenter, og har en økende forskningsvirksomhet med vekt på pasientnære kliniske prosjekter. Forskningen skal bidra til ny og fremtidsrettet kunnskap, samt til å øke eksisterende kompetanse og skape et bedre helsetjenestetilbud.

Styret legger vekt på implementering og synliggjøring av sykehusets diakonale verdigrunnlag. Alle medarbeidere skal bidra til at vi lever opp til våre kjerneverdier kvalitet og nestekjærlighet. Verdiene skal ha betydning for den daglige virksomheten; hvordan vi utfører vårt arbeid, hvordan vi møter pasienter, pårørende, samarbeidspartnere og kolleger. Styret har i 2017 avholdt ni styremøter, og to e-postmøter. Sykehusets styre følger driften løpende, med orientering om driften, driftsresultat og status for pasientsikkerhet og kvalitet. HMS-arbeidet, eksterne tilsyn og Kvalitets- og pasientsikkerhetsutvalgets arbeid om skader/uønskede hendelser følges jevnlig, i tillegg til klager og skadesaker. Styret holdes løpende orientert om samarbeidet med brukerutvalget og bydelene.

Av særskilte saker i 2017 har sykehusstyret rekruttert ny administrerende direktør. Tone Ikdahl tiltrådte 1. september. Siri Hatlen erstattet Bente Holm Mejdell som styreleder fra 12. desember 2017, mens Erik Kreyberg Normann og Heidi Larssen erstattet Vidar Haukeland og Kaare Granheim som styremedlemmer fra samme dato.

Døgnplasser innen psykisk helsevern ble samlet i et nybygg i februar 2018. Dette har gitt grunnlag for god og effektiv drift, og har frigjort arealer til vekst i Lovisenberggaten 17.

Styret har fokus på strategisk arbeid. Sentralt i dette står arbeidet med en utviklingsplan for 2018-2035, som utarbeides på oppdrag fra Helse Sør-Øst RHF.

Aktivitetsutvikling

Sykehuset hadde stor pasientpågang i 2017. Antall polikliniske konsultasjoner økte med 0,8 % (6,4 % fra 2016). Antall innleggelseser var om lag på samme nivå som i 2016 (4,7 % fra 2016). I følge Samdata-rapporten for 2017 er LDS blant sykehusene i landet med best ressursutnytting innen somatikk, og blant landets mest produktive innen psykisk helsevern.

Arbeidsmiljø, medarbeidere, inkluderende arbeidsliv og likestilling

Ved utgangen av 2017 var antall årsverk 1359 (1320 årsverk i 2016) og antall medarbeidere 1643 (1596 medarbeidere i 2016). Økt antall årsverk i 2017 skyldes flere behandlere innen psykisk helsevern for å håndtere økt pågang av pasienter, samt etablering av ny observasjonspost og styrking av akuttfunksjonen i Medisinsk klinikk. Turnover i 2017 var 8,8 % av alle medarbeidere (mot 8,9 % i 2016).

Sykehuset er IA-bedrift og arbeider systematisk med tiltak for å redusere sykefraværet, øke nærværet og styrke sykehuset som en inkluderende arbeidsplass. Det foreligger tydelige retningslinjer og prosedyrer for oppfølging av egne medarbeidere for å forebygge og redusere fravær. Sykefraværet i 2017 var 6,7% (mot 6,8% i 2016). Sykefraværet for kvinner var 7,8 % (mot 7,7 % i 2016) og for menn 3,9 % (mot 4,3 % i 2016). Egenmeldt sykefravær utgjorde 1,3 % (1,4 % i 2016).

Ny personal – og lederhåndbok ble lansert i 2017, hvor interne retningslinjer, rettigheter og plikter er lett tilgjengelige for både ledere og medarbeidere. Sykehuset har i 2017 gjennomført fagkurs for ledere i sykefraværsoppfølging. I tillegg har sykehuset en mangeårig praksis med å samarbeide med NAV og ulike arbeidstreningsbedrifter for å legge til rette for at personer utenfor sykehuset får prøvd ut sin arbeidsevne gjennom arbeidstreningsplasser. Målet er å forsterke sykehuset som en arbeidsplass preget av inkludering, trivsel, nærvær og godt arbeidsmiljø.

Det er rapportert 491 uønskede hendelser innenfor HMS i 2017 (443 i 2016), og 280 av hendelsene er registrert som ansattskader (253 i 2016). Av disse er det meldt 95 skader til NAV i 2017 (87 i 2016). Skadene som meldes til NAV er skader som enten krever medisinsk behandling, har medført sykefravær eller meldes etter ønske fra medarbeidere. De fleste hendelsene er meldt på bakgrunn av medarbeideres eget ønske 77 (73 i 2016). Det er meldt tre alvorlige hendelser fra klinikk for psykisk helsevern, øvrige hendelser som har medført fravær er av mindre alvorlig karakter.

Sykehuset har i 2017 etablert nye prosedyrer for forebygging og håndtering av vold og trusler. Arbeidet med vold og trusler er et av sykehusets satsningsområder for 2018. Systematisk HMS-arbeid vektlegges gjennom årlig kartlegging og risikovurdering i forbindelse med handlingsplanarbeidet. Det har vært gjennomført lovpålagt arbeidsmiljøkurs for verneombud og ledere. Det gjennomføres også kurs i sikkerhet, brannvern, forflytning og stoffkartotek.

Sykehuset legger vekt på et inkluderende og mangfoldig miljø med likestilling og likeverd.

Oversikt over kjønnsfordelingen de to siste årene:

Totalt medarbeidere	2016	2017
Kvinner	72,9%	71,8%
Menn	27,1%	28,2%

Mellomledere	2016 (totalt 65)	2017 (totalt 71)
Kvinner	76,9%	74,6%
Menn	23,1%	25,4%

Ledergruppen	2016 (totalt 13)	2017 (totalt 13)
Kvinner	30,8%	46,2%
Menn	69,2%	53,8%

I sykehusets styre var det i 2017 4 kvinner og 5 menn (i 2016, 3 kvinner og 6 menn).

Lønnsforholdene er basert på overenskomster, som medfører like lønns- og arbeidsvilkår for kvinner og menn. Verken arbeidstidsordninger eller andre forhold er ulike for kvinner og menn. Sykehusets ledere strekker seg langt for å tilrettelegge for at medarbeidere på forskjellig stadier i livet skal kunne opprettholde en ønsket grad av yrkesaktivitet.

Sykehuset har retningslinjer for forebygging og håndtering av trakassering eller annen utilbørlig opptreden og prosedyre for varsling. Sykehuset har en kultur for at konflikter løses på lavest mulig nivå i organisasjonen. I medarbeiderundersøkelsen i 2016 gjenspeiles sykehusets kultur for konflikthåndtering, som dokumenterer en relativt høy score på tilhørighet og medvirkning.

LDS har medarbeidere med ulik kulturell og religiøs tilknytning. Så langt som mulig legges det til rette for fri i forbindelse med ritualer og feiring av egne høytider.

Gjennomsnittlig årslønn i hel stilling uten tillegg utgjorde i 2017 NOK 534.699,- (NOK 520.373,- i 2016). Kvinner tjente i snitt NOK 518.522,- og menn NOK 575.804,- (2016: NOK 503.276 for kvinner og NOK 566.293 for menn). Forskjellen i gjennomsnittslønn mellom kvinner og menn forklares ved ulikt lønnsnivå i ulike profesjoner/faggrupper, og kjønnsfordelingen i disse faggruppene. Innad i de kliniske profesjonene (lege, sykepleier osv.) er det kun marginale lønnsforskjeller, og forskjellene er ikke relatert til kjønn.

Sykehuset er opptatt av å legge til rette for at de som ønsker å arbeide heltid, skal ha muligheten til dette. Fordelingen mellom heltidsansatte og deltidsansatte siste to år ser slik ut:

Deltidsansatte	2016	2017
Kvinner	40,1%	38,6%
Menn	30,5%	31,9%

Heltidsansatte	2016	2017
Kvinner	59,9%	61,4%
Menn	69,5%	68,1%

LDS følger opp det til enhver tid gjeldende regelverk når det gjelder deltidsansattes fortrinnsrett til utvidet stilling. Det er flere forhold som er med på å bestemme om medarbeidere arbeider deltid eller heltid. Den enkeltes sosiale og familiære situasjon påvirker deltidsandelen, og i tillegg må deltidsarbeid også sees i sammenheng med lov- og tariffbestemmelser knyttet til arbeidstid og arbeidstidens plassering. Sykehusets erfaring er at i all hovedsak er det slik at de som jobber deltid selv ønsker dette.

Sykehusets arbeidsmiljø anses for godt, dette har også jevnlig blitt dokumentert gjennom medarbeiderundersøkelser og vernerunder. For de fleste faggrupper er det også slik at sykehuset ikke opplever utfordringer med å rekruttere. LDS har også en lav gjennomsnittlig turnover, men enkelte avdelinger har en noe større gjennomtrekk. Det har vært satset på kulturbygging og utvikling av det sosiale miljøet ved sykehuset gjennom mange år. Det er sosiale arrangementer, og jubilanter med lang fartstid i sykehuset feires og markeres. Sykehuset har også et aktivt bedriftsidrettslag. Kompetanseutvikling og faglig fornying er essensielt for å beholde gode medarbeidere. Det er et bredt tilbud i ulike kurs- og undervisningstilbud i intern og eksternt regi, ledertrening, interne fagdager og seminarer og deltagelse i prosjektarbeid. I tillegg har sykehuset mange medarbeidere som tar videreutdanning på hel- eller deltid. I hovedsak omfatter dette videreutdanning i intensivsykepleie, operasjonssykepleie, anestesisykepleie, psykisk helsearbeid og kreftsykepleie, samt diverse mastergrader.

Alle større saker av betydning for sykehusets drift drøftes løpende med de ansattes representanter i sykehuset. Representanter for de ansatte og ledelsen møtes regelmessig i arbeidsmiljøutvalget (AMU), som har avholdt 7 møter i 2017. Det gjennomføres regelmessige møter med hovedtillitsvalgte (Samarbeidsutvalget) for gjensidig informasjon og drøfting av aktuelle problemstillinger. I 2017 ble det avholdt 11 ordinære møter i Samarbeidsutvalget.

LDS fortsetter arbeidet med oppfølging av brudd på arbeidstidsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven. Det er rapportert om totalt 2505 brudd i 2017. Dette viser en økning på i

overkant av 300 brudd fra 2016 til 2017. Sykehuset har gitt ledere opplæring i arbeidstidsbestemmelsene og komplett registrering i sykehusets arbeidstidssystem «GAT» i 2017. Forhåpentligvis vil dette redusere antall brudd i 2018.

Miljørapportering

Avfallshåndtering er en del av sykehusets systematiske HMS-arbeide. LDS har prosedyrer for håndtering av avfall, og det arbeides kontinuerlig med å sikre en best mulig avfallshåndtering. Hovedbygget er tilknyttet fjernvarme produsert av fornybar energi. LDS benytter sentral driftsovervåking av tekniske anlegg til regulering av ventilasjon og oppvarming. Automatisk lysregulering er etablert i nye bygg, og energimerking er etablert i sykehusets hovedbygg.

Årsregnskapet

Lovisenberg Diakonale Sykehus AS hadde et overskudd i 2017 på MNOK 15,3 (overskudd på MNOK 32,1 i 2016). Redusert overskudd skyldes i hovedsak økte husleiekostnader til nytt undervisnings- og administrasjonsbygg, betaling for pasienter fra sykehusets opptaksområde til overgrepsmottaket i Oslo kommune og mangelfull finansiering av dyre legemidler.

Sum driftsinntekter var på MNOK 1 894,4 i 2017 (1 881,5 i 2016). De samlede investeringene av varige driftsmidler var på MNOK 60,2 i 2017 (104,3 i 2016). Sykehusets likviditetsbeholdning pr. 31.12.17 var på MNOK 395,4 i bankinnskudd (303,2 i 2016). Økningen i likviditetsbeholdning skyldes blant annet tilbakebetalt forskudd Diakonissehuset med MNOK 28, pensjonspremie trukket fra pensjonspremiefond med MNOK 28,7 og estimatendring/avvik pensjon med MNOK 18. Skattetreks-midler utgjør MNOK 42,4 av beholdningen pr 31.12.17.

Pr. 31.12.17 utgjorde kortsiktig gjeld 33,6 % av samlet gjeld og egenkapital (33,1 % pr 31.12.16). Egenkapitalandelen var på 59,0 % pr. 31.12.17 (61,3 % pr. 31.12.16).

Fortsatt drift

Sykehuset har en langsiktig avtale med Helse Sør-Øst RHF om leveranse av spesialisthelsetjenester. Avtalen med Helse Sør Øst RHF stiller likelydende krav til sykehuset om blant annet omstilling og effektiv drift som i helseforetakene. Tilsvarende sikrer også avtalen at sykehuset får kompensasjon for merutgifter til lønns- og pensjonskostnader på lik linje med helseforetakene. I tillegg til den langsiktige avtalen inngår partene en årlig driftsavtale som blant annet definerer tjenester og omfang som LDS skal levere av spesialisthelsetjenester.

Bokført egenkapital pr. 31.12.17 er MNOK 666. I pensjonsforpliktelsen pr 31.12.17 er det et ikke bokført actuarielt tap på MNOK 478,8 mot MNOK 505,9 pr 31.12.16. I oktober 2015 ble det utført en verddivurdering som viser at det er merverdier i bygningsmassen, og med de

bokførte verdiene av byggene pr. 31.12.17 utgjør merverdien MNOK 573. Basert på dette er selskapets reelle egenkapital vurdert til MNOK 760.

Årsregnskap for 2017, driftsavtale for 2018 og sykehusets langsiktige driftsplaner viser grunnlag for fortsatt drift. I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede, og denne forutsetningen er lagt til grunn for regnskapsavleggelsen.

Fremtidig utvikling

Sykehuset har en langsiktig avtale med Helse Sør-Øst RHF og mottar årlig oppdrags- og bestillerdokument fra Helse Sør-Øst RHF.

Sykehuset har en god drift og er velrenommert, noe som ikke minst skyldes lojale og faglig dyktige medarbeidere på alle nivåer, og som gjenspeiles i gjennomgående god rekruttering. Sykehusets styre ønsker å gi honnør til de ansatte for den store innsatsen som er gjort og resultatene som er oppnådd. Det er gjennom den enkelte ansattes arbeid at sykehusets kjerneverdier kvalitet og nestekjærlighet kommer til uttrykk.

LDS har tatt i bruk to nye bygg i hhv 2016 og 2018, ett som huser poliklinisk virksomhet for bydel St Hanshaugen, undervisning og administrasjon, og ett som samler all døgnpsykiatri. Dette har frigjort arealer til vekst i Lovisenberggaten 17. De nye byggene gir økte husleiekostnader og legger et stort press på sykehusets økonomi. Sykehusstyret har fokus på effektiv utnyttelse av arealer og kostnadseffektiv drift, herunder at gevinster ved nybygget til psykisk helsevern effektueres.

Som ledd i oppdrags- og bestillerdokumentet for 2018 har Helse Sør-Øst RHF bedt sykehuset øke egendekningsgraden for lokalsykehusfunksjoner i eget opptaksområde. I den anledning er det startet et arbeid med sikte på overføring av ansvar for nye oppgaver fra Oslo Universitetssykehus HF, for pasienter fra Lovisenberg Diakonale Sykehus sine bydeler. Sykehuset har allerede fått som bestilling å etablere tilbud innen dialyse, medikamentell kreftbehandling og behandling av ortopediske infeksjoner/infeksjoner i bløtvev og hud. Den videre planlegging og overføring av oppgavene forutsetter en fullverdig finansiering og avklaring av økonomiske rammer.

Resultatdisponering

Det fremlagte resultatregnskap og balanse med tilhørende kontantstrømoppstilling og noter gir etter styrets oppfatning fyllestgjørende informasjon om resultatet i 2017 og den økonomiske stillingen pr. 31.12.17. Lovisenberg Diakonale Sykehus AS har for 2017 et årsoverskudd på MNOK 15,3. Egenkapitalen er på MNOK 666.

Styret foreslår at overskudd på MNOK 15,3 overføres til annen egenkapital.

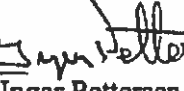
Oslo, 16. april 2018

Siri Beate Hatlen
Styrets leder

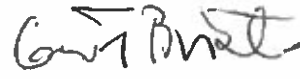

Kari Gran Bøe
Styremedlem

Erik Kreyberg Normann
Styremedlem

Heidi Larssen
Styremedlem

Ingar Pettersen
Styremedlem

Hans Olav
Syversen
Styremedlem

Geir Tarje Bruaset
Styremedlem

Cecilie Piene Schrøder
Styremedlem

John Sigebøen
Styremedlem

Tone Ikdahl
Adm. direktør

LOVISENBERG DIAKONALE SYKEHUS AS**RESULTATREGNSKAP 01.01. - 31.12.**

Beløp i NOK 1 000

	Nota	2017	2016
DRIFTSINNEKTER			
Ordinære driftsinntekter	1	1 875 276	1 864 164
Salg av varer og tjenester		15 465	13 952
Andre driftsinntekter		3 652	3 391
Sum driftsinntekter		1 894 392	1 881 507
DRIFTSKOSTNADER			
Kjøp av helsjetjenester	4	108 991	83 782
Forbruk av matvarer, medisiner og medisinske forbruksvarer		210 940	229 098
Lønnskostnader og andre personalkostnader	2, 3	1 309 016	1 259 917
Avskrivninger	8	39 950	37 896
Andre driftskostnader	4, 9	214 341	244 589
Tap på fordringer		2 324	1 782
Sum driftskostnader		1 885 561	1 857 076
DRIFTSRESULTAT		8 831	24 432
FINANSIELLE POSTER			
Renteinntekter		6 737	7 797
Rentekostnader		223	133
Sum finansielle poster		6 514	7 664
ÅRSRESULTAT		15 345	32 096

LOVISENBERG DIAKONALE SYKEHUS AS**BALANSE**

Beløp i NOK 1 000

	Note	31.12.2017	31.12.2016
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler	8	525 522	506 265
Investering i aksjer og andeler	7	68 955	62 111
Pensjonsmidler	3	57 256	79 584
Sum anleggsmidler		652 732	647 960
OMLØPSMIDLER			
Varebeholdning	6	8 209	10 400
Kundefordringer		45 083	34 452
Andre fordringer		28 687	66 237
Kontanter, bankinnskudd	5	395 389	303 240
Sum omløpsmidler		477 368	414 329
SUM EIENDELER		1 130 101	1 062 289
GJELD OG EGENKAPITAL			
EGENKAPITAL			
Aksjekapital	13, 14	10 000	10 000
Overkurs	13	30 000	30 000
Sum innskutt egenkapital		40 000	40 000
Annen egenkapital	13	626 435	611 090
Sum opplyent egenkapital		626 435	611 090
Sum egenkapital		666 435	651 090
AVSETNING FOR FORPLIKTELSER			
Pensjonsforpliktelser	3	81 145	56 877
Utsatt inntekt		2 320	2 513
Sum forpliktelser		83 465	59 390
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		90 023	75 791
Skyldig off.avgifter, statetrekk o.l		71 371	72 318
Annen kortsiktig gjeld	10	218 807	203 701
Sum kortsiktig gjeld		380 201	351 809
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		1 130 101	1 062 289

Oslo, 16. april 2018

Siri Beate Huden
Styrets leder

Kari Gran Bøe
Styremedlem

ENE Kreyberg Normann
Styremedlem

Heidi Larssen
Styremedlem

Ingar Pettersen
Styremedlem

Hans Olav Syversen
Styremedlem

Geir Tarje Bruaset
Styremedlem

Cecilie Piene Schrøder
Styremedlem

Tone Ikuahl
Styremedlem

Tone Ikuahl
Adm. direktør

LOVISENBERG DIAKONALE SYKEHUS AS

KONTANTSTRØMOPPSTILLING 1.1. - 31.12.

Beløp i NOK 1 000

	2017	2016
Likvider tilført / brukt på virksomheten:		
Tilført fra årets virksomhet *)	65 295	69 992
Endring i kundefordringer, leverandørgjeld og varelager	5 792	9 507
Endring i andre poster	23 515	-3 602
Differanse mellom pensjonspremie og pensjonskostnad	46 598	14 088
Netto likviditetsendring fra virksomheten	131 198	89 984
Likvider tilført / brukt på investeringer:		
Investeringer i varige driftsmidler	-60 207	-103 834
Investeringer i aksjer og andeler	-6 844	-6 257
Tilbakebetaling/forskudd løst	28 000	-28 000
Netto likviditetsendring fra investeringer	-39 050	-138 091
Netto endring av likvider gjennom året	92 149	-48 107
Likviditetsbeholdning 1.1.	303 240	351 347
Likviditetsbeholdning 31.12.	395 389	303 240
*) Dette tallet fremkommer slik:		
Årsresultat	15 345	32 086
Avskrivninger	39 950	37 896
Tilført fra årets virksomhet	55 295	69 992

LOVISENBERG DIAKONALE SYKEHUS AS

NOTER

NOTE 1 INNTEKTER

Lovisenberg Diagonale Sykehus AS er lokalisert i Oslo og er lokalsykehus innen indremedisin for bydelene Gamle Oslo, Grünerløkka, Sagene og St. Hanshaugen med Sentrum. Psykisk helsevern omfatter bydelene Gamle Oslo, Grünerløkka og St. Hanshaugen samt Vestre Aker innenfor barne- og ungdomspsykiatri. Psykisk helsevern for voksne har i tillegg døgntilbud utover akutfasen for bydelene Vestre Aker, Frogner og Ullem.

Klinikk for Kirurgi tar imot pasienter fra hele landet for planlagte operasjoner innen ortopedi, øre-nese-hals og generell kirurgi. TAKO-senteret er et nasjonalt kompetansesenter for munnhelse hos pasienter med sjeldne diagnoser. Hospice gir lindrende behandling, pleie og omsorg i livets sluttfase til pasienter i regionen med kreft eller annen alvorlig sykdom.

	2017	2016
	1000 NOK	1000 NOK
Totale ordinære driftsinntekter		
Grunnfinansiering (somatikk og psykisk helsevern)	1 155 712	1 191 369
Andre offentlige tilskudd (somatikk og psykisk helsevern)	42 779	42 378
Aktivitetsbaserte inntekter		
ISF inntekter Helse Sør-Øst (somatikk og psykisk helsevern)	461 712	414 675
ISF inntekter gjester (somatikk og psykisk helsevern)	132 548	105 623
HELFO inntekter og egenandeler (somatikk og psykisk helsevern)	77 592	104 796
Andre aktivitetsbaserte inntekter (somatikk og psykisk helsevern)	4 934	5 324
Totale ordinære driftsinntekter	1 875 276	1 864 164

Aktivitetstall somatikk	2017	2016
Utskrevne pasienter døgntilbud	11 797	11 745
Liggedøgn døgntilbud	43 106	45 515
Pasienter dagoppholdsbehandling	7 329	7 551
Polikliniske konsultasjoner	64 977	58 873
DRG-poeng dag/døgn behandling 1)	16 697	16 891
DRG-poeng poliklinisk behandling 1)	2 664	2 181
DRG-poeng biologiske legemidler 1)	1 611	1 186

Aktivitetstall psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige	2017	2016
Utskrevne pasienter døgntilbud	1 326	1 296
Liggedøgn døgntilbud	25 544	29 886
Oppholdsdager dagbehandling	77	101
Polikliniske konsultasjoner, VOP*	70 442	74 197
Polikliniske konsultasjoner, TSB*	8 767	9 420
Polikliniske konsultasjoner, BUP*	20 837	21 190
DRG-poeng VOP	10 121	
DRG-poeng TSB	1 746	
DRG-poeng BUP	6 301	

1) ISF inntekter beregnes for somatiske døgn- og dagopphold, og pol konsultasjoner, samt for gjestepasienter og biologiske legemidler. Inntektene i ISF-systemet somatikk er i 2017 satt til 50 % av full DRG-pris på kr 42 753, det vil si kr 21 376,5 pr DRG poeng.

Inntektene i ISF-systemet psykisk helsevern (PHV) er i 2017 satt til 2.000 kr pr DRG poeng.

*Aktivitet innen polikliniske konsultasjoner PHV går ned fra 2016 til 2017 som en følge av aggregeringsreglene i ISF-ordningen, der flere kontakter samme dag slås sammen til ett ISF-opphold.

NOTE 2 LØNSKOSTNADER OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

	2017 1000 NOK	2016 1000 NOK
Lønninger	934 745	883 492
Arbeidsgiveravgift	160 488	151 963
Pensjonskostnader	175 992	172 751
Andre ytelser	37 791	51 712
Sum lønns- og personalkostnader	1 309 016	1 259 917

	2017	2016
Antall årsverk	1 359	1 320

Godtgjørelse til adm. direktør og styre:

	Lønn / Honorar	Andre ytelser	Pensjon
Administrerende direktør	533 333	3 125	36 096
Tidligere adm. dir. (1.1.-31.7)	897 356	3 418	58 699
Styre	830 000		

Ved fratredelse er adm.dir under visse betingelser berettiget til en etterlønn tilsvarende brutto lønn for en periode på 12 mnd fra oppsigelsesdato.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til eller gitt garantier på vegne av administrerende direktør, medlemmer av styret eller andre nærstående parter.

Styrets medlemmer

Navn	Tittel	Tjenesteperiode
Siri Beate Hatten	Styreleder	12.12.17 - 31.12.17
Erik Kreyberg Normann	Styremedlem	12.12.17 - 31.12.17
Heidi Larssen	Styremedlem	12.12.17 - 31.12.17
Kari Gran Bøe	Styremedlem	01.01.17 - 31.12.17
Ingar Pettersen	Styremedlem	01.01.17 - 31.12.17
Hans Olav Syversen	Styremedlem	01.01.17 - 31.12.17
Geir Tarje Bruaset	Styremedlem (ansattrepresentant)	01.01.17 - 31.12.17
Cecilie Piene Schrøder	Styremedlem (ansattrepresentant)	01.01.17 - 31.12.17
John Olav Signebøen	Styremedlem (ansattrepresentant)	23.02.18 -
Bente Holm Mejdell	Styreleder	01.01.17 - 12.12.17
Vidar Haukeland	Styremedlem	01.01.17 - 12.12.17
Kaare Granheim	Styremedlem	01.01.17 - 12.12.17
Audun Mo	Styremedlem (ansattrepresentant)	01.01.17 - 23.02.18

Godtgjørelse til revisor

Godtgjørelse til revisor beløper seg totalt for 2017 til NOK 305 500 eks. mva.

<u>Godtgjørelsen fordeler seg slik:</u>	2017	2016
Lovpålagt revisjon	305 500	298 000
Utvidet finansiell revisjon	0	3 000
Totalt	305 500	301 000

NOTE 3 PENSJONER**Kollektiv pensjonsordning**

Lovisenberg Diakonale Sykehus AS har etablert en kollektiv pensjonsordning for de ansatte gjennom Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Hovedbetingelsene for avtalen er 30 års opptjening med om lag 66 % pensjon i forhold til pensjonsgrunnlaget 1. januar i det året man fyller 67 år, samt ektefelle- og barrepensjon. Det ble innført en endring av alderspensjon i folketrygden i 2011. Den innebærer at alle i årskullene fra 1959 og yngre får en levealdersjustering og må jobbe lengere for å oppnå 66% av sluttlønn, mens alle som er født før 1959 får 66%. Alle pensjonsytelsene samordnes med forventede ytelser fra folketrygden.

Sykehusets prester er medlem i Statens Pensjonskasse.

AFP-ordningen

I tillegg til den ordinære tjenstepensjonsordningen kommer ytelser i form av Avtalefestet pensjon (AFP) som også betales gjennom KLP.

Generelt

Pensjonsordningene omfatter i alt 6 845 personer, hvorav 1 738 er yrkesaktive, 3 870 er oppsatte og 1 237 er pensjonister. LDS tilfredsstiller kravene iht. lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Økonomiske forutsetninger for beregningen	2017	2016
Diskonteringsrente	2,40 %	2,60 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,10 %	3,60 %
Årlig lønnsregulering	2,50 %	2,50 %
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	2,25 %	2,25 %
Forventet pensjonsregulering	1,48 %	1,48 %
AFP-uttak	18,42 %	20,69 %
Dødelighetstabell	K2013	K2013

Spesifikasjon av pensjonskostnad	2017	2016
	1000 NOK	1000 NOK
Nåverdi av opptjente pensjonsrettigheter i året	160 116	137 285
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	77 043	73 941
Årets brutto pensjonskostnad	237 159	211 226
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-87 898	-72 510
Administrasjonskostnad	8 703	7 957
Resultatført estimatendring/-avvik	18 029	26 078
Arbeidsgiveravgift	22 273	20 681
Årets netto pensjonskostnad	198 265	193 432

	31.12.17		31.12.16	
	1000 NOK		1000 NOK	
Pensjonsforpliktelse / -midler	Sykepleier-/lege	Fellesordning	Sykepleier-/lege	Fellesordning
Brutto påløpte pensjonsforpliktelse	1 802 682	1 275 099	1 658 600	1 178 090
Pensjonsmidler	1 649 787	987 450	1 501 590	911 542
Netto pensjonsforpliktelse/(-midler)	152 894	287 649	157 010	266 548
Arbeidsgiveravgift på netto pensjonsforpliktelse	21 558	40 558	22 138	37 583
Ikke resultatført estimatendring/ avvik	-231 708	-247 062	-258 732	-247 255
Netto bokført forpliktelse/(-midler) inkl arbeidsgiveravgift	-57 256	81 145	-79 584	56 877

NOTE 4 KJØP AV HELSETJENESTER OG ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2017	2016
	1000 NOK	1000 NOK
Kjøp av helsetjenester:		
Gjestepasienter	74 833	67 269
Analysér og prøver	11	-
Kjøp av lab og røntgentjenester inneliggende pasienter	9 515	9 452
Kjøp av offentlige helsetjenester, kommuner	4 150	1 401
Kjøp av plasser alderspsykiatri	5 807	5 660
Kjøp av psykologtjenester	14 673	-
Sum kjøp av helsetjenester	108 991	83 782
Andre driftskostnader		
Inventar, maskiner	6 205	6 760
Kontorkostnader	36 581	45 853
Energi	13 603	14 943
Husleie, avgifter, forsikringer	48 648	40 956
Andre forbruksvarer	8 158	9 667
Vedlikehold av bygg og utstyr	67 164	80 465
Barnhagekostnader	834	984
Kurs, seminar og videreutdanning	9 748	11 991
Transportkostnader	7 094	7 870
Annet	16 306	25 099
Sum andre driftskostnader	214 341	244 589

I 2016 var kjøp av psykologtjenester klassifisert som lønnskostnader (selvstendig næringsdrivende).

NOTE 5 KONTANTER OG BANKINNSKUDD

	2017	2016
	1000 NOK	1000 NOK
Bundne bankinnskudd		
Skattetreksmidler	42 353	40 510
Sum bundne bankinnskudd	42 353	40 510

Skattetreksmidlene er avsatt på egen bankkonto for skattetrekk.

NOTE 6 VAREBEHOLDNING

	2017	2016
	1000 NOK	1000 NOK
Medisinske forbruksartikler	5 360	6 501
Matvarer	282	466
Diverse lagervarer	2 577	3 433
Sum varebeholdninger	8 209	10 400

Allt varelager består av ferdigvarer.
Det er ikke gjort avsetninger for ukurans.

NOTE 7 AKSJER

Selskap	Forretnings- sted	Aksjekapital 1000 NOK	Antall aksjer	Eier- og stemmeandel	Egenkapital 1000 NOK	Årsresultat 1000 NOK	Balanseført verdi 1000 NOK
Analysesenteret AS	Oslo	100,0	8	8,0 %	733	3 200	8
Hospital IT AS	Oslo	198,3	478 500	24,1 %	10 005	730	1 314
							1 322
Egenkapitalinnskudd KLP							67 632
Sum beholdning i aksjer og eierandeler							68 955

Hospital IT AS har ikke avlagt regnskap for 2017 og egenkapital samt årsresultat er fra regnskapsåret 2016.

NOTE 8 VARIGE DRIFTSMIDLER

	2017			2016	
	Andre driftsmidler 1000 NOK	Bygg Anlegg u. utførelse 1000 NOK	Anlegg u. utførelse 1000 NOK	Sum 1000 NOK	Sum 1000 NOK
Anskaffelseskost 1.1	403 492	442 153	60 742	896 387	792 553
Tilgang	32 455		27 752	60 207	104 291
- Herav Teknisk/IT utstyr	6 982			6 982	15 395
- Herav Medisinsk teknisk utstyr	25 473			25 473	12 309
Overført til/fra aktivering Teknisk / IT utstyr	1 200		-1 200	-	
Overført til/fra aktivering Medisinsk teknisk utstyr	334		-334	-	
Overført til/fra aktivering - Bygg		34 686	-34 686	-	
Netto tilgang	33 988	34 686	-8 467	60 207	104 291
Avgang					-458
Anskaffelseskost 31.12.	437 480	476 839	42 275	956 594	896 387
Akkumulerte avskrivninger og nedskr 1.1.	272 939	117 182		390 121	352 225
Årets avskrivninger	29 694	10 255		39 950	37 896
Akkumulerte avskrivninger og nedskr. 31.12.	302 633	127 437		430 071	390 121
Balanseført verdi 31.12.2017	134 847	349 401	42 275	526 522	506 265

Avskrivningsår	3 - 15	60	0
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Avskrives ikke

"Teknisk/IT utstyr" har en økonomisk levetid på 3 - 10 år, mens "Medisinsk teknisk utstyr", er satt til 4 - 15 år. Mesteparten av beløpet under "Anlegg under utførelse" er knyttet til byggrelaterte prosjekter. Bedriftshytter og kunst avskrives ikke og vises med kostpris på henholdsvis TNOK 12 862 og TNOK 200. Aktivert beløp i tilknytning til "Anlegg under utførelse" er i henhold til estimert ferdigstilleelsesgrad av prosjektet. Avskrivningstidspunktet starter ved ferdigstilling og når anlegget tas i bruk. LDS inngår løpende leieavtaler på maskiner, fortrinnsvis på 3-5 år. Årlig leie utgjør TNOK 1.256. Det er medtatt husleiekostnader for 2017.

	Maskiner og IKT utstyr	Lokaler	Sum
Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler	1 256	30 657	31 913

NOTE 9 MELLOMVÆRENDE OG TRANSAKSJONER MED EIERNE OG ANDRE NÆRSTÅENDE PARTER

LDS er belastet med følgende kostnader fra Diakonissehuset Lovisenberg (SDL):

	2017	2016
	1000 NOK	1000 NOK
Festeavtaler, leie av uteareal til parkering og leie parkeringsplasser Omsorg+	3 272	3 736
Internasjonalt samarbeid		1 044
Barnehage	834	984
Læringstilskudd og samarbeidsavtale vedr helsefagarbeiderlæringer	482	43
Totalt	4 588	5 807

LDS er belastet med følgende kostnader fra Diakonissehusets Eiendomstiftelse (DE):

	2017	2016
	1000 NOK	1000 NOK
Forskudd tomte		28 000
Engangsutbetaling L21H	1 687	16 659
Kulvert	1 639	26 435
Husleie L21H	14 180	5 095
Felles utgifter L21 H	601	
Geitmyrsveien 45A+45B	4 097	3 598
Lovisenberggt 11		1 495
Lovisenberggt 17C	56	137
Leie av leiligheter	1 016	903
Parkeringsabonnement	269	912
Totalt	23 546	83 234

LDS er belastet med følgende kostnader fra Lovisenberg Diakonale Høgskole (LDH):

	2017	2016
	1000 NOK	1000 NOK
Bibliotek tjenester	650	690
Totalt	650	690

LDS er belastet med følgende kostnader fra Stiftelsen Diakonova:

	2017	2016
	1000 NOK	1000 NOK
Internasjonalt samarbeid	500	666
Totalt	500	666

Stiftelsen Diakonissehuset eier Lovisenberg Sykehusapotek. I 2017 (2016) kjøpte sykehuset medisiner og legemidler til pasienter og farmasitjenester av Lovisenberg Sykehusapotek for TNOK 32.097 (ekskl mva) (TNOK 33 006). Lovisenberg Sykehusapotek betalte LDS for lokaler, IKT-tjenester, vakt, transport, med TNOK 1.375 (TNOK 1.340).

Stiftelsen Diakonissehuset eier Cathinka Guldborg-senteret Lovisenberg. I 2017 (2016) solgte sykehuset mat til senteret for TNOK 1 797 (TNOK 1 267).

Lovisenberg Diakonale Sykehus eier 8% av Analysesenteret AS. I 2017 (2016) kjøpte sykehuset bistand til rapportering og analyse av aktivitetsdata for TNOK 669 (ekskl mva) (TNOK 762). Analysesenteret AS betalte LDS for husleie, renhold og parkering med TNOK 261 (TNOK 210).

Lovisenberg Diakonale Sykehus eier 24,1% av Hospital IT AS. I 2017 (2016) kjøpte sykehuset servicetjenester og utstyr til pasientterminaler m.m. for TNOK 628 (ekskl mva) (TNOK 1.334). Deler av avtalen ble sagt opp fra 2 halvår 2017.

NOTE 10 ANNEN KORTSIKTIG GJELD

	2017	2016
	1000 NOK	1000 NOK
Skyldig lønn, feriepenge etc.	162 728	155 012
Fonds (øremerkede gaver o.l.)	15 491	14 008
Øvrig kortsiktig gjeld	40 588	34 681
Sum annen kortsiktig gjeld	218 807	203 701

NOTE 11 PANTSTILLELSER OG GARANTIANSVAR

LDS er byggherre i forbindelse med prosjektering og bygging av to nye heiser samt bygningsarbeider i forbindelse med dette i Lovisenberggt 17. Det er inngått avtale med Sparebanken Sør om garantiansvar overfor entreprenør Consto Eide AS begrenset til TNOK 3 687. Byggeprosjektet er ferdigstilt i desember 2017 og garantiansvaret er avsluttet fra januar 2018.

Stiftelsen Diakonissehuset Lovisenberg har rett til løsnings- og forkjøpsrett til bygning/eiendom Lovisenberggt. 17 ("sykehusomtten") dersom sykehusdriften opphører, dersom bygningen skifter eier eller ved endring i bestemmende myndighet i LDS AS. Denne retten gjelder til 1.1.2023. Ved bruk av løsnings- og forkjøpsrett skal markedsverdi ved overtagelsepunktet legges til grunn, med fradrag av TNOK 30 000 regulert for endringer i konsumprisindeksen siden eiendommen ble overdratt 1.1.1993.

NOTE 12 KONTRAKTER OG ANDRE FORPLIKTELSER

Helse Sør-Øst RHF er sykehusets oppdragsgiver. Partene har inngått en langsiktig avtale om leveranse av spesialisthelsetjenester. I tillegg til den langsiktige avtalen, inngår partene en årlig avtale om oppdrag og bestilling som regulerer aktivitet, økonomisk vederlag, styringsparametere m.v. for somatikk, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige.

LDS leier lokalene til Vor Frue Hospital. Disse lokalene er i Oslo kommunes eie. LDS, på vegne av Helse Sør-Øst, disponerer lokalene vederlagsfritt så lenge det drives psykisk helsevern virksomhet i bygget.

LDS leier lokaler av Hamar Sanitetsforening til Hospice Sangen for en husleie på NOK 1. Andre husleiekontrakter løper fra 3 - 10 år og er inngått på markedsmessige betingelser.

NOTE 13 EGENKAPITAL

	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Total egenkapital
	1000 NOK	1000 NOK	1000 NOK	1000 NOK
Egenkapital pr. 31.12.16	10 000	30 000	611 090	651 090
Årets resultat			15 345	15 345
Egenkapital pr. 31.12.17	10 000	30 000	626 435	666 435

NOTE 14 AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

Aksjekapitalen består av 10 000 aksjer, hver pålydende kr 1 000. Alle aksjene gir lik stemmerett. Aksjekapitalen er balanseført med kr 10 000 000 i regnskapet.

Aksjonæroversikt:	Ant.aksjer	Eierandel
Stiftelsen Diakonissehuset Lovisenberg	5 000	50 %
Stiftelsen Diakonova	5 000	50 %
Totalt	10 000	100 %